

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-01-430/26-4732/3

Podgorica, 19.02.2026. godine

Za: MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA, Rimski trg 46, Podgorica

n/r: ministra Filipa Radulovića, rukovodioca radom Ministarstva saobraćaja

Veza: Vaš akt br. 06-053/26-952/1 od 17.02.2026. godine i inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa od 19.02.2026. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta

Poštovani,

Ministarstvu finansija obratili ste se dopisom kojim se traži mišljenje na Predlog zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i inovirani Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da je za sprovođenje ovog Predloga zakona potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore u cilju izgradnje informacionog sistema za razmjenu regulatornih informacija, čuvanje i obradu podataka u prevozu tereta, pristup nadležnih tijela za eFTI, komunikaciju između nadležnih državnih tijela i ekonomskih subjekata. Kako je navedeno, predloženim Zakonom je definisano da će se isti primjenjivati nakon isteka roka od pet godina od dana stupanja na snagu. Osim pomenutog, konstatovano je da je za potpunu implementaciju i primjenu ovog zakona potrebna izgradnja IT sistema u roku od pet godina. Kako je precizirano, procijenjena vrijednost IT sistema je cca. 1.000.000,00 eura, za koji će biti potrebno obezbijediti finansijska sredstva kroz budžet Crne Gore u 2028, 2029. i 2030. godini, kroz više faza. Takođe, napomenuto je da će navedeni iznos biti moguće obezbijediti i kroz druge mehanizme finansijske podrške, kao i da će tačan iznos potrebnih sredstava detaljnije biti određen nakon izrade analize na osnovu donesenog podzakonskog akta u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu predmetnog Zakona. Naznačeno je i da sredstva nijesu potrebna za 2026. i 2027. godinu, kao i da će se implementacijom predmetnog propisa povećati prihod u budžetu Crne Gore po osnovu naplate naknada za korišćenje sistema.

Napominjemo da Zakonom o budžetu Crne Gore za 2026. godinu nijesu planirana sredstva za predmetne namjene, dok će iznos sredstava potreban za realizaciju predmetnog Zakona u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg zakona o budžetu.

Pored navedenog, ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list Crne Gore“ br. 11/25) kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta u načelu nema primjedbi na Predlog zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta, uz napomenu da je realizaciju

predmetnog Zakona potrebno uskladiti sa sredstvima opredijeljenim godišnjim zakonom o budžetu i Srednjoročnim budžetskim okvirom.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo saobraćaja

NAZIV PROPISA

Zakon o elektronskim informacijama o prevozu tereta

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Ovaj zakon uspostavlja pravni okvir za elektronski prenos regulatornih informacija, između relevantnih ekonomskih subjekata i nadležnih organa, o transportu robe na teritoriji Crne Gore i omogućava usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravom EU u oblasti saobraćaja i informacionih tehnologija. Obaveza donošenja Zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta proizilazi iz obaveza iz Reformske agende koje se tiču usklađivanja nacionalnog zakonodavstva u vezi sa Regulativom 2020/1056 o elektronskim informacijama o transportu robe (eFTI). Naime, Vlada Crne Gore je prepoznala i odredila reformske mjere koje se tiču poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora, digitalne i energetske/zelene tranzicije i razvoja ljudskog kapitala i u skladu sa tim inicirala usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u skladu sa obavezama propisanim Reformskom Agendom 2024-2027.

Donošenje pomenutog Zakona predstavlja usklađivanje sa propisima EU, konkretno sa: Uredbom (EU) 2020/1056 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. jula 2020. o elektronskim informacijama o prevozu tereta.

Ovaj Zakon ima za cilj uspostavljanje pravnog okvira za elektronski prenos regulatornih informacija između relevantnih ekonomskih subjekata i nadležnih organa u vezi sa prevozom tereta na teritoriji Crne Gore, kao i obezbjeđivanje usklađenosti sa nacionalnim pravom i pravom Evropske unije u oblasti saobraćaja i informacionih tehnologija.

Takođe, Zakon ima za cilj podsticanje digitalizacije prevoza tereta i njegove logistike kako bi se smanjili administrativni troškovi, poboljšale izvršne sposobnosti nadležnih tijela te povećala djelotvornost i održivost saobraćajnog sistema.

Nedonošenjem propisa oštećeni subjekti bi bili svi ekonomski subjekti koji se bave prevozom tereta.

„Status quo“ opcija dovela bi do konfuzije u primjeni važećih propisa iz oblasti prevoza tereta u svim vidovima saobraćaja, s obzirom na primjenu brojnih zakonskih regulativa u ovoj oblasti u Crnoj Gori, kao i standarda EU, čijem ućlanjenju teži Crna Gora.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ciljevi koji se postižu Zakonom su: pravna jasnoća i jednoobrazna primjena u cjelokupnom procesu prevoza tereta u svim vidovima saobraćaja, smanjenje administrativnih troškova kao i administrativna opterećenost sistema, podizanje kvaliteta usluga. Takođe, smanjenom upotrebom papira ostvaruje se povoljan uticaj na životnu sredinu, povećava ekonomska produktivnost i operativna efikasnost.

Usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade:

Reformska agenda 2024-2027.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Prilikom analize razmatrane su potrebe za promjenom regulatornog okvira, ali i druge opcije u vezi sa rješavanjem ovog problema. Opcija "status quo", odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije prihvaćena, jer je izmjena regulatornog okvira bila neophodna s obzirom na to da Crna Gora ubrzano i intenzivno radi na postizanju uslova za ućlanjenje u EU.

Naime, imajući u vidu trenutnu situaciju i izazove u smislu ekonomskog razvoja, povezanih sa potrebom da se ubrzaju ključne reforme u procesu pristupanja Evropskoj uniji, a shodno obavezama iz Reformske Agende 2024-2027, opšti cilj je da se iskoriste podsticaji Evropske unije dostupni kroz Instrument za reformu i rast za Zapadni Balkan, gdje je neophodno sprovođenje ključnih reformskih mjera u oblastima od strateškog značaja za ubrzanje ekonomskog rasta i konvergencije sa zemljama Evropske unije. Kako bi se ostvario ovaj ambiciozni cilj u pogledu ekonomskog rasta Vlada Crne Gore je prepoznala i odredila reformske mjere koje se tiču poslovnog okruženja i razvoja privatnog sektora, digitalne i energetske/zelene tranzicije i razvoja ljudskog kapitala i u skladu sa tim inicirala usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u skladu sa obavezama propisanim Reformskom Agendom 2024-2027.

Predmetni Zakon sadrži nove obaveze i institute sadržane u važećoj EU Uredbi 2020/1056 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. jula 2020. godine o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI). Pomenuta Regulativa je ključna za rast i konkurentnost u privredi Unije u oblasti prevoza tereta i njegove logistike.

Razmotrena je i opcija da se izmijene i dopune svi Zakoni koji tangiraju oblast prevoza tereta, koje prate i prevoz pošiljki otpada i opasnih materija, ali zbog obimnosti i kompleksnosti procedura, procijenjeno je da se radi novi Zakon, kroz koji će se podzakonskim aktima preciznije urediti potpuna primjena ovog zakona u trenutku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Razlozi za donošenje novog Zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta su transponovanje Regulative 2020/1056 o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI) u Zakonodavni okvir Crne Gore, u skladu sa obavezama propisanim Reformskom Agendom 2024-2027.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija,**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Zakon o elektronskim informacijama o prevozu tereta imaće pozitivan uticaj na državni budžet. Dugoročno će se smanjiti administrativni troškovi, a značajno će se smanjiti i administrativna opterećenost pružalaca logističkih usluga.

Predmetni Zakon će imati pozitivan uticaj na Budžet Crne Gore, kao i na privredne subjekte koji se bave prevozom tereta u svim vidovima saobraćaja. Ne postoje negativne strane uvođenja ovog koncepta, osim što će biti potrebno uložiti veliki napor da bi se stvorio koherentan sistem.

Direktni pozitivan uticaj se odnosi na brži prevoz tereta, smanjenje administrativnog opterećenja i troškova za ekonomske subjekte, povećava se efikasnost, transparentnost i bezbjednost postupanja nadležnih organa.

Nema administrativnih opterećenja i biznis barijera. Postojeći pravni okvir u Crnoj Gori ne sadrži sveobuhvatna rješenja kojima se uređuju ova pitanja, naročito u dijelu obaveza nadležnih organa, uslova za korišćenje eFTI platformi i eFTI usluga, sertifikacije i nadzora.

Za potrebe izrade Zakona korišćena su iskustva zemalja Evropske unije.

Ministarstvo saobraćaja je prilikom izrade Zakona pružilo priliku svim zainteresovanim stranama (građani i stručna javnost) da se uključe u proces i predložilo optimalno rješenje u cilju smanjenja administrativnih troškova, kao i smanjenja administrativnog opterećenja za pružaoce logističkih usluga.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za implementaciju Zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta će biti potrebna određena finansijska sredstva u dijelu prilagođavanja informacionih sistema nadležnih organa, uz napomenu da se očekuje da će se sredstva obezbijediti u okviru budućih programa prepristupne podrške.

S obzirom da se radi o funkcionisanju IT sistema sredstva bi se trošila u kontinuitetu, a ne jednokratno. Implementacija ovog propisa ne proizilazi iz međunarodne finansijske obaveze. Predviđeno je donošenje podzakonskih akata koji neće prouzrokovati finansijske troškove.

Implementacijom predmetnog zakona ostvariće se prihod u budžetu Crne Gore.

Odnos izdataka i prihoda će se tek vidjeti tokom faze potpune primjene sistema koji proizilaze iz korišćenja koncepta koji se predlaže Zakonom, ali je procjena da će ukupni prihodi ostvareni funkcionisanjem sistema prevazići izdatke, tim prije što je EU sa istim ciljem inicirala primjenu ovog koncepta.

Primjedbe dobijene od Sekretarijata za zakonodavstvo na predloženi tekst Zakona su uključene u Predlog Zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Eksterna i interna ekspertska pomoć je korišćena kroz analizu sličnih propisa u zemljama EU i zemljama regiona.

Radna grupa za transponovanje Regulative EU u nacionalno zakonodavstvo, koja se tiče elektronske evidencije prevoza tereta, je osnovana na početku procesa. Ova radna grupa je bila sačinjena od članova koji su predstavljali institucije relevantne za oblast. Nakon toga eksterna ekspertska pomoć je pružena od strane eksperata Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ) kroz projekat EU4Digital - Ubrzana digitalna tranzicija za Zapadni Balkan – Faza 1.

Eksperti su imali zadatak da analiziraju stanje sistema i pripreme nacrt Zakona prethodno, između ostalog, uzimajući u obzir listu potencijalno korisnih propisa koja je dostavljena od strane članova radne grupe. Na osnovu toga, eksperti su pripremili nacrt Zakona koji je bio podložan daljim intervencijama od strane relevantnih činilaca u okviru državne uprave.

Nacrt zakona je bio na javnoj raspravi održanoj u periodu od 26. decembra 2025. godine do 23. januara 2026. godine. Link na kojem je objavljena javna rasprava: <https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-3>

Tokom trajanja javne rasprave nije bilo pristiglih komentara i pitanja.

Na javni poziv za predlaganje u radnu grupu za izradu Nacrta Zakona, člana iz NVO sektora, nije bilo pristiglih prijava.

Naglašavamo da je obaveza implementacije ovog Zakona preuzeta obavezama iz Reformske agende.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa mogu se javiti u dijelu prilagođavanja informacionih sistema nadležnih organa koji će pružati digitalnu razmjenu regulatornih informacija u oblasti prevoza tereta. U budućem periodu planira se intenziviranje aktivnosti koje će imati za cilj osposobljavanje relevantnih subjekata u pogledu proširenja znanja i vještina njihovih ljudskih kapaciteta u cilju valjanog obavljanja ove vrste posla.

Indikatori koji ukazuju na ispunjenost ciljeva jesu uspostavljena digitalna razmjena regulatornih informacija u oblasti prevoza tereta, stepen smanjene administrativne opterećenosti privrednih subjekata i stepen unaprjeđenja efikasnosti rada nadležnih organa u obavljanju posla.

Monitoring i evaluaciju Zakona o elektronskim informacijama o prevozu tereta sprovodiće Ministarstvo saobraćaja.

Datum i mjesto

17. februar 2026. godine u Podgorici

Starješina

Filip Radulović
1 Filip Radulović

**RUKOVODILAC RADOM
MINISTARSTVA SAOBRAĆAJA**

**ZAKON
O ELEKTRONSKIM INFORMACIJAMA O PREVOZU TERETA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi pod kojima su nadležni organi dužni da prihvate regulatorne informacije kada ih relevantni ekonomski subjekti učine dostupnim elektronskim putem, pravila za pružanje usluga u vezi sa elektronskom dostupnošću regulatornih informacija nadležnim organima od strane relevantnih ekonomskih subjekata, kao i druga pitanja od značaja za elektronske informacije o prevozu tereta.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na zahtjeve za regulatorne informacije koje nadležni organi zahtijevaju od ekonomskih subjekata, a koji se odnose na:

- 1) ukidanje diskriminacije u cijenama, tarifama i drugim uslovima prevoza tereta;
- 2) kombinovani prevoz tereta;
- 3) pravila za pristup međunarodnom tržištu drumskog prevoza;
- 4) dokumente i informacije koji prate prevoz pošiljki otpada i opasnih materija, u skladu sa:
 - a) Poglavljem 5.4 dijela 5 Aneksa A Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnih materija drumom (ADR);
 - b) Poglavljem 5.4 dijela 5 Pravilnika o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom (RID), sadržanog u Dodatku C Konvencije o međunarodnom prevozu željeznicom (COTIF);
 - c) Poglavljem 5.4 dijela 5 Pravilnika priloženog uz Evropski sporazum o međunarodnom prevozu opasnih materija unutrašnjim plovnim putevima (ADN).

Ovaj zakon primjenjuje se i na zahtjeve za regulatorne informacije u vezi sa sprovođenjem zajedničkih osnovnih standarda bezbjednosti u oblasti vazdušnog saobraćaja, u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuje bezbjednost vazdušnog saobraćaja.

Ovaj zakon primjenjuje se i na zahtjeve za regulatorne informacije utvrđene propisima nacionalnog zakonodavstva kojima se prenose ili sprovedu pravni akti Evropske unije iz stava 1 ovog člana, a koji su navedeni u podzakonskom aktu iz člana 6 stav 5 ovog zakona.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **regulatorne informacije** su informacije o prevozu tereta, bez obzira na to da li su dostavljene u obliku dokumenta, koje se odnose na prevoz tereta na teritoriji obuhvaćenoj primjenom ovog zakona, uključujući robu u tranzitu, a koje relevantni ekonomski subjekt stavlja na raspolaganje radi dokazivanja usklađenosti sa zahtjevima propisanim pravnim aktima iz člana 2 ovog zakona;
- 2) **zahtjev za regulatornim informacijama** je zahtjev nadležnog organa za dostavljanje ili omogućavanje pristupa regulatornim informacijama;
- 3) **nadležni organ** je državni organ, organ državne uprave, agencija ili drugi javno-pravni organ koji je, u skladu sa propisima iz člana 2 ovog zakona, ovlašćen da vrši kontrolu, provjeru, sertifikaciju, nadzor ili praćenje usklađenosti i koji zahtijeva pristup regulatornim informacijama;

- 4) **elektronske informacije o prevozu tereta (eFTI)** je skup elektronski obrađenih elemenata podataka namijenjenih razmjeni regulatornih informacija između relevantnih ekonomskih subjekata, kao i između relevantnih ekonomskih subjekata i nadležnih organa;
- 5) **eFTI podskup podataka** je skup strukturiranih elemenata podataka koji odgovaraju regulatornim informacijama zahtijevanim posebnim propisom Evropske unije ili propisom iz člana 2 ovog zakona;
- 6) **zajednički eFTI skup podataka** je objedinjeni skup elemenata podataka koji obuhvata sve eFTI podskupove podataka, pri čemu se elementi podataka koji su zajednički za više podskupova uključuju samo jednom;
- 7) **element podataka** je najmanja jedinica informacije sa jedinstvenim značenjem i utvrđenim tehničkim karakteristikama, uključujući format, dužinu i tip slova (ili podataka);
- 8) **obrada** je svaka radnja ili skup radnji koji se vrše nad eFTI, automatizovanim ili neautomatizovanim sredstvima, uključujući prikupljanje, evidentiranje, organizovanje, strukturiranje, skladištenje, prilagođavanje ili izmjenu, preuzimanje, uvid, korišćenje, objavljivanje prenosom, širenje ili drugo stavljanje na raspolaganje, usklađivanje ili kombinovanje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje;
- 9) **dnevnik aktivnosti** je automatski generisani zapis o elektronskoj obradi eFTI;
- 10) **eFTI platforma** je informaciono-komunikaciono rješenje, uključujući softver, operativno okruženje ili bazu podataka, namijenjena obradi eFTI;
- 11) **programer eFTI platforme** je fizičko ili pravno lice koje je razvilo ili prilagodilo eFTI platformu radi obrade regulatornih informacija za sopstvene ekonomske aktivnosti ili radi stavljanja platforme na tržište;
- 12) **eFTI usluga** je usluga obrade eFTI putem eFTI platforme, samostalno ili u kombinaciji sa drugim informaciono-komunikacionim rješenjima, uključujući druge eFTI platforme;
- 13) **pružalac eFTI usluga** je fizičko ili pravno lice koje, na osnovu ugovora, pruža eFTI usluge relevantnim ekonomskim subjektima;
- 14) **relevantni ekonomski subjekt** je pravno ili fizičko lice koje obavlja prevozne ili logističke djelatnosti, kao i svako drugo lice odgovorno za stavljanje regulatornih informacija na raspolaganje nadležnim organima u skladu sa propisima iz člana 2 ovog zakona;
- 15) **format čitljiv čovjeku** je elektronski format podataka koji omogućava neposredno razumijevanje sadržaja bez dodatne obrade;
- 16) **mašinski čitljiv format** je elektronski format podataka koji omogućava automatsku obradu podataka;
- 17) **tijelo za ocjenjivanje usklađenosti** je tijelo za ocjenu usklađenosti, u smislu propisa kojim se uređuje akreditacija, a akreditovano za sprovođenje postupaka ocjenjivanja usklađenosti eFTI platformi i pružalaca eFTI usluga;
- 18) **konsignacija** je prevoz određenog skupa tereta, uključujući otpad, od mjesta preuzimanja do mjesta krajnje isporuke, u skladu sa jednim ili više uzastopnih ugovora o prevozu, uključujući, kada je primjenjivo, promjenu vrste prevoza, bez obzira na količinu tereta ili broj paketa, kontejnera ili pošiljki.

II. OBAVEZE RELEVANTNIH EKONOMSKIH SUBJEKATA I NADLEŽNIH ORGANA

Obaveze relevantnih ekonomskih subjekata

Član 4

Relevantni ekonomski subjekti koji regulatorne informacije dostavljaju nadležnom organu elektronskim putem dužni su da to čine na osnovu podataka obrađenih na sertifikovanoj eFTI platformi, a kada je primjenjivo i putem sertifikovanog eFTI pružaoca usluga, u skladu sa ovim zakonom.

Regulatorne informacije iz stava 1 ovog člana moraju biti dostupne u formatu čitljivom za mašinu, a na zahtjev nadležnog organa i u formatu čitljivom za čovjeka.

Regulatorne informacije u formatu čitljivom za mašinu moraju biti dostupne putem autentifikovane i bezbjedne elektronske veze sa izvorom podataka na eFTI platformi.

Relevantni ekonomski subjekti dužni su da nadležnom organu dostave jedinstvenu elektronsku identifikacionu vezu iz člana 7 stav 1 tačka 5 ovog zakona, kojim se omogućava jednoznačna identifikacija regulatornih informacija koje se odnose na konkretnu pošiljku.

Regulatorne informacije u formatu čitljivom za čovjeka, koje zatraži nadležni organ, moraju biti dostupne na licu mjesta, na ekranu elektronskog uređaja koji je u vlasništvu ili pod kontrolom relevantnog ekonomskog subjekta.

Obaveze nadležnih organa

Član 5

Nadležni organi dužni su da prihvate regulatorne informacije koje relevantni ekonomski subjekti stavljaju na raspolaganje elektronskim putem u skladu sa članom 4 ovog zakona, uključujući i slučajeve kada se takve regulatorne informacije zahtijevaju kao dopunske informacije, najkasnije u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Kada regulatorne informacije koje se zahtijevaju na osnovu posebnog propisa Evropske unije ili nacionalnog propisa iz člana 2 ovog zakona uključuju zvaničnu potvrdu, kao što su pečati, potvrde ili sertifikati, nadležni organ dužan je da takvu potvrdu izda ili učini dostupnom elektronskim putem, u skladu sa zahtjevima utvrđenim delegiranim i izvršnim aktima donijetim na osnovu čl. 7 i 8 Regulative (EU) 2020/1056.

Radi ispunjavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana, nadležni organi dužni su da obezbijede tehničke i organizacione uslove za bezbjedan elektronski pristup, razmjenu i obradu regulatornih informacija, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, informaciona bezbjednost i interoperabilnost informacionih sistema organa javne uprave.

Država Crna Gora preduzima mjere radi obezbjeđivanja da svi nadležni organi imaju mogućnost pristupa i obrade regulatornih informacija koje su relevantni ekonomski subjekti stavili na raspolaganje u skladu sa ovim zakonom, uključujući mjere usklađivanja informacionih sistema sa delegiranim i izvršnim aktima Evropske komisije (u daljem tekstu: Komisija), u cilju potpune i efikasne primjene Regulative (EU) 2020/1056.

Država Crna Gora se obavezuje, da u cilju potpune i efikasne primjene Regulative (EU) 2020/1056 i ovoga Zakona, donese podzakonske akte koji će biti u skladu sa zahtjevima utvrđenim delegiranim i izvršnim aktima donijetim na osnovu čl. 7 i 8 Regulative (EU) 2020/1056, a najkasnije do dana početka primjene ovog zakona.

Sadržaj i detaljna pravila razmjene regulatornih informacija, zajedničke postupke, način dostavljanja, čuvanja i obrade podataka u prevozu tereta, pristup nadležnih tijela platformama za eFTI, komunikacija između nadležnih tijela i ekonomskih subjekata, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja.

Povjerljivost poslovnih informacija

Član 6

Nadležni organi, pružaoci eFTI usluga i relevantni ekonomski subjekti dužni su da preduzmu odgovarajuće tehničke, organizacione i kadrovske mjere radi obezbjeđivanja povjerljivosti poslovnih i drugih zaštićenih informacija koje se obrađuju, razmjenjuju ili čine dostupnim u skladu sa ovim zakonom.

Informacije iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti isključivo u svrhe za koje su pribavljene, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje zaštita poslovne tajne, podataka o ličnosti i informaciona bezbjednost.

III. PLATFORME I USLUGE ZA ELEKTRONSKE INFORMACIJE O PREVOZU TERETA (eFTI)

Funkcionalni zahtjevi za eFTI platforme

Član 7

Funkcionalni zahtjevi za eFTI platforme koje se koriste za obradu regulatornih informacija moraju osigurati sljedeće funkcionalnosti:

- 1) da se podaci o ličnosti obrađuju u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- 2) da se poslovni podaci obrađuju u skladu sa članom 5 ovog zakona;
- 3) da nadležni organi mogu pristupiti podacima i obrađivati ih u skladu sa tehničkim specifikacijama utvrđenim delegiranim i izvršnim aktima donijetim na osnovu čl. 7 i 8 Regulative (EU) 2020/1056;
- 4) da relevantni ekonomski subjekti mogu učiniti regulatorne informacije dostupnim nadležnim organima u skladu sa članom 4 ovog zakona;
- 5) da se može uspostaviti jedinstvena elektronska identifikaciona veza između pošiljke i povezanih elemenata podataka, uključujući strukturiranu referencu na eFTI platformi na kojoj su podaci dostupni, kao što je jedinstveni referentni kod;
- 6) da se obrada podataka vrši isključivo na osnovu ovlaštenog i autentifikovanog pristupa;
- 7) da se svaka obrada podataka evidentira u dnevnicima aktivnosti, na način koji omogućava najmanje identifikaciju pojedinačne aktivnosti obrade, fizičkog ili pravnog lica koje je izvršilo obradu, kao i redosljed aktivnosti nad svakim pojedinačnim elementom podataka, pri čemu se, u slučaju izmjene ili brisanja podatka, izvorni element podataka čuva;
- 8) da se podaci mogu arhivirati i učiniti dostupnim nadležnim organima u skladu sa propisima Evropske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuju regulatorni zahtjevi u vezi sa informacijama;
- 9) da se evidencije aktivnosti iz tačke 7 ovog stava arhiviraju i stave na raspolaganje nadležnim organima radi vršenja revizije, za period propisan relevantnim pravnim aktima Evropske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuju regulatorni informativni zahtjevi, kao i, u svrhu nadzora, za periode iz člana 12 ovog zakona;
- 10) da su podaci zaštićeni od neovlaštenog pristupa, oštećenja, gubitka i krađe;
- 11) da obrađeni elementi podataka odgovaraju zajedničkom skupu podataka eFTI i odgovarajućim podskupovima podataka, kako je utvrđeno delegiranim aktima iz člana 5 ovog zakona, te da se mogu obrađivati na bilo kojem od službenih jezika Evropske unije, u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuju regulatorni informativni zahtjevi.

Funkcionalni zahtjevi za pružaoce eFTI usluga

Član 8

Funkcionalni zahtjevi za pružaoce eFTI usluga moraju osigurati da platforma ili rješenje koje nude zadovoljava sve funkcionalne zahtjeve iz člana 7 ovog zakona.

Pružaoци eFTI usluga dužni su:

- 1) da se podaci obrađuju isključivo od strane ovlaštenih korisnika, u skladu sa jasno utvrđenim i dodijeljenim pravima obrade na eFTI platformi, u skladu sa relevantnim regulatornim zahtjevima za informacije;
- 2) da se podaci pohranjuju i da im se pristupa u skladu sa propisima Evropske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuju regulatorni zahtjevi u vezi sa informacijama;
- 3) da nadležnim organima obezbijede neposredan i besplatan pristup regulatornim informacijama koje se odnose na aktivnosti prevoza tereta, a koje se obrađuju putem eFTI platformi kojima upravljaju;
- 4) da se obezbijedi odgovarajući nivo zaštite podataka, uključujući zaštitu od neovlaštenog pristupa, gubitka, oštećenja i zloupotrebe, u skladu sa propisima kojima se uređuje informaciona bezbjednost i zaštita podataka.

IV. SERTIFIKACIJA

Akreditacija tijela za procjenu usklađenosti

Član 9

Tijela za procjenu usklađenosti biće akreditovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak akreditacije, radi sertifikovanja eFTI platformi i pružalaca eFTI usluga, kako je navedeno u čl. 10 i 11 ovog zakona.

Za potrebe akreditacije, tijela za procjenu usklađenosti dužna su da se pridržavaju zahtjeva propisanih podzakonskim aktom, u skladu sa Aneksom II Regulative (EU) 2020/1056.

Nacionalna tijela za akreditaciju dostavljaju nadležnom nacionalnom organu adresu internet stranice na kojoj objavljuju informacije o akreditovanim tijelima, uključujući ažuriranu listu tih tijela.

Posebnom odlukom se imenuje organ za održavanje ažurirane liste akreditovanih tijela za procjenu usklađenosti, eFTI platformi i pružalaca eFTI usluga, na osnovu informacija dostavljenih u skladu sa stavom 2 ovog člana, članom 10 stav 2 i članom 11 stav 2 ovog zakona.

Ovlašćeni nacionalni organ ovu listu objavljuje na svojoj internet stranici.

Ovlašćeni nacionalni organ u skladu sa stavom 3 ovog člana dužan je da do 31. marta svake godine, dostavlja Komisiji listu iz stava 3 ovog člana, zajedno sa adresom internet stranice na kojoj je lista objavljena.

Sertifikacija eFTI platformi

Član 10

Na zahtjev programera eFTI platforme, tijelo za procjenu usklađenosti procjenjuje da li platforma ispunjava zahtjeve iz člana 7 ovog zakona.

U slučaju pozitivnog rezultata, tijelo izdaje sertifikat usklađenosti za platformu.

U slučaju negativnog rezultata, tijelo podnosiocu zahtjeva dostavlja opravdanje za negativnu procjenu.

Svako tijelo za procjenu usklađenosti održava ažuriranu listu eFTI platformi za koje je izdalo, povuklo ili suspendovalo sertifikat, objavljuje je na svojoj internet stranici i dostavlja adresu internet stranice ovlašćenom nacionalnom organu.

Informacije dostupne nadležnim organima putem sertifikovane eFTI platforme nose pečat za sertifikaciju.

Programer eFTI platforme može podnijeti zahtjev za ponovnu procjenu sertifikata u slučaju izmjena tehničkih specifikacija navedenih u implementacionim aktima Regulative (EU) 2020/1056.

Sertifikacija pružalaca eFTI usluga

Član 11

Na zahtjev pružaoca eFTI usluga, tijelo za procjenu usklađenosti procjenjuje da li pružalac ispunjava zahtjeve iz člana 8 ovog zakona.

U slučaju pozitivnog rezultata, izdaje se sertifikat o usklađenosti.

U slučaju negativnog rezultata, tijelo podnosiocu zahtjeva dostavlja opravdanje za negativnu procjenu.

Svako tijelo za procjenu usklađenosti održava ažuriranu listu pružalaca eFTI usluga kojima je izdalo, povuklo ili suspendovalo sertifikat. Lista se objavljuje na web stranici tijela za procjenu usklađenosti, a adresa internet stranice dostavlja se ovlašćenom nacionalnom organu iz člana 9 stav 3 ovog zakona.

V. NADZOR

Nadzor pristupa i obrade regulatornih informacija

Član 12

Na osnovu evidencije aktivnosti iz člana 7 stav 1 tač. 7 i 9 ovog zakona prvi put dvije godine nakon početka primjene ovog zakona, a zatim svake pete godine, Komisiji se dostavljaju podaci o:

1) broju pristupa nadležnih tijela regulatornim informacijama koje su elektronski dostupne od strane relevantnih ekonomskih subjekata u skladu sa članom 3 ovog zakona;

2) broju i vrsti obrade tih regulatornih informacija.

Podaci iz stava 1 ovog člana dostavljaju se u odnosu na svaku godinu obuhvaćenu izvještajnim periodom.

Komisija koristi dostavljene podatke za praćenje implementacije ovog zakona, ocjenu usklađenosti i eventualno predlaganje mjera za poboljšanje efikasnosti i interoperabilnosti eFTI sistema.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 13

Podzakonski akt za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za obavještanje Komisije

Član 14

Crna Gora je dužna da obavijesti Komisiju, u roku od jednog mjeseca od usvajanja ovog zakona, o svim odredbama nacionalnog prava koje uvode izmjene regulatornih zahtjeva za informacije utvrđenim u odredbama nacionalnog zakonodavstva navedenim u podzakonskom aktu iz člana 6 stav 5 ovog zakona ili uspostavljaju nove relevantne regulatorne zahtjeve za informacije, koji zahtijevaju pružanje informacija djelimično ili potpuno identičnih informacijama koje se pružaju prema zahtjevima iz člana 2 st. 1 i 2 ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 15

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka roka od pet godina od dana stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, prema kome se, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Razlozi za donošenje ovog zakona proizilaze iz potrebe da se obezbijedi normativni okvir za implementaciju Regulative (EU) 2020/1056 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. jula 2020. godine o elektronskim informacijama o prevozu tereta (eFTI), u pravni sistem Crne Gore.

Transponovanje ove Regulative predstavlja jednu od obaveza Crne Gore iz Reformske agende Crne Gore 2024 - 2027.

Navedenom uredbom propisuje se obaveza nadležnih organa da prihvate regulatorne informacije u elektronskom obliku, kao i zajednička pravila za elektronsku razmjenu, obradu i dostupnost tih informacija između ekonomskih subjekata i nadležnih organa. Postojeći pravni okvir u Crnoj Gori ne sadrži sveobuhvatna rješenja kojima se uređuju ova pitanja, naročito u dijelu obaveza nadležnih organa, uslova za korišćenje eFTI platformi i eFTI usluga, sertifikacije i nadzora.

Donošenjem ovog zakona stvaraju se uslovi za digitalizaciju razmjene regulatornih informacija u oblasti prevoza tereta, smanjenje administrativnog opterećenja privrednih subjekata, unapređenje efikasnosti rada nadležnih organa i ispunjavanje obaveza Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

III Usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije

Predlog zakona je u potpunosti usklađen sa Uredbom (EU) 2020/1056 o elektronskim informacijama o prevozu tereta. Donošenjem ovog zakona obezbjeđuje se institucionalni i proceduralni okvir neophodan za njenu primjenu u pravnom sistemu Crne Gore, u skladu sa obavezama koje proizilaze iz Reformske agende Crne Gore 2024 - 2027.

IV Ciljevi koji se žele postići donošenjem zakona

Ciljevi donošenja ovog zakona su:

- uspostavljanje pravnog okvira za elektronski prenos regulatornih informacija u oblasti prevoza tereta;
- unapređenje digitalizacije i interoperabilnosti informacionih sistema u oblasti saobraćaja i logistike;
- smanjenje administrativnog opterećenja i troškova za ekonomske subjekte;
- povećanje efikasnosti, transparentnosti i bezbjednosti postupanja nadležnih organa;
- obezbjeđivanje usklađenosti sa pravnom tekovinom Evropske unije.

V Objašnjenje osnovnih pravnih rješenja

Predmet i područje primjene (čl. 1 i 2)

Članom 1 utvrđuje se predmet zakona, odnosno uspostavljanje pravnog okvira za elektronski prenos regulatornih informacija između relevantnih ekonomskih subjekata i nadležnih organa.

Članom 2 uređuje se područje primjene zakona, kojim se obuhvataju regulatorne informacije zahtijevane na osnovu pravnih akata Evropske unije i nacionalnih propisa kojima se ti akti prenose ili sprovode.

Značenje izraza (član 3)

Članom 3 utvrđuje se značenje osnovnih pojmova koji se koriste u zakonu, radi obezbjeđivanja pravne jasnoće i jednoobrazne primjene, u skladu sa terminologijom Regulative (EU) 2020/1056.

Obaveze ekonomskih subjekata i nadležnih organa (čl. 4–6)

Članom 4 propisuju se obaveze relevantnih ekonomskih subjekata u pogledu elektronskog dostavljanja regulatornih informacija putem sertifikovanih eFTI platformi.

Članom 5 uređuju se obaveze nadležnih organa da prihvate elektronski dostupne regulatorne informacije i da obezbijede tehničke i organizacione uslove za njihovu obradu. Takođe, definisan je pravni osnov za donošenje podzakonskog akta koji propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaj.

Članom 6 uređuje se zaštita povjerljivosti poslovnih i drugih zaštićenih informacija.

eFTI platforme i eFTI usluge (čl. 7 i 8)

Članom 7 propisuju se funkcionalni zahtjevi koje moraju ispunjavati eFTI platforme, naročito u pogledu bezbjednosti, autentifikacije, evidencije obrade i interoperabilnosti.

Članom 8 utvrđuju se funkcionalni zahtjevi za pružaoce eFTI usluga, uključujući obavezu omogućavanja neposrednog i besplatnog pristupa nadležnim organima regulatornim informacijama.

Sertifikacija i akreditacija (čl. 9–11)

Članom 9 uređuje se akreditacija tijela za procjenu usklađenosti i vođenje ažuriranih lista akreditovanih tijela, eFTI platformi i pružalaca eFTI usluga.

Članovima 10 i 11 uređuju se postupci sertifikacije eFTI platformi i pružalaca eFTI usluga, radi obezbjeđivanja pouzdanosti i usklađenosti sa propisanim zahtjevima.

Nadzor i izvještavanje (član 12)

Članom 12 uređuje se nadzor nad pristupom i obradom regulatornih informacija, kao i obaveza dostavljanja podataka Evropskoj komisiji radi praćenja primjene zakona.

Prelazne i završne odredbe (čl. 13–15)

Članom 13 propisuje se obaveza donošenja podzakonskog akta radi potpune primjene zakona.

Članom 14 uređuje se obaveza obavještavanja Evropske komisije o izmjenama regulatornih zahtjeva.

Članom 15 uređuje se stupanje na snagu i početak primjene zakona, uz predviđeni prelazni period.

Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona mogu biti potrebna određena finansijska sredstva, potrebna u dijelu prilagođavanja informacionih sistema nadležnih organa. Očekuje se da će se sredstva obezbijediti u okviru budućih programa predpristupne podrške, a dugoročno se očekuje smanjenje administrativnih troškova.

Razlozi za donošenje zakona po redovnom postupku

Predlog zakona se donosi po redovnom zakonodavnom postupku.